

Verantwoordingsrapportage 2016

Team Toezicht en Handhaving Sector Waterbeheer

Vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden op 6 juni 2017.

Voorwoord

Voor u ligt de Verantwoordingsrapportage over 2016 van het team Toezicht en Handhaving. Uitgangspunt voor deze rapportage is het op 5 januari 2016 door het college van dijkgraaf en hoogheemraden vastgestelde 'Uitvoeringsprogramma 2016 team Toezicht en Handhaving'.

In onderhavige rapportage wordt op hoofdlijnen beschreven welke activiteiten het team T&H heeft uitgevoerd in 2016.

In eerste instantie wordt in zijn algemeenheid geschetst welke ontwikkelingen en algemene onderwerpen in 2016 de revue zijn gepasseerd.

Daarna worden op basis van de geformuleerde prestatie-indicatoren voor 2016, de bijbehorende resultaten weergegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de bestuurlijke prestatie-indicatoren en de zogenaamde ambtelijke indicatoren.

Indien de resultaten vragen om een toelichting wordt deze vermeld; dit kan bijvoorbeeld zijn omdat het onderwerp bestuurlijk en/of inhoudelijk relevant is of een verklaring wordt gegeven waarom de geplande doelstelling i.c. prestatie-indicator niet is gerealiseerd.

Tevens wordt aangegeven over welke onderwerpen het team heeft gecommuniceerd naar belanghebbenden.

In deze rapportage wordt geen verslag gedaan over de financiële middelen en personele inzet. Hierover is reeds Delflandbreed gerapporteerd in het kader van de P&C-cyclus.

B.M. van Egmond
Teamleider Toezicht en Handhaving

Inhoud

1. 2016 in vogelvlucht	4
2. Prestatie-indicatoren in 2016.....	5
2.1 Bestuurlijke prestatie-indicatoren.....	5
2.2 Ambtelijke prestatie-indicatoren	6
2.3 Toelichting bij prestatie-indicatoren	6
Toezicht glastuinbouw	6
Infrastructurele projecten	7
Gebiedsgericht monitoren en handhaven (GMH)	8
Schouw	9
Toezicht projecten Stevige dijken	10
Toezichtprojecten schoon water	11
Toezichtprojecten voldoende water.....	11
Integrale toezichtsprojecten	11
2.4 Reguliere/cyclische toezicht activiteiten	12
Heffingen.....	12
Incidentbehandeling	13
2.5 Nautisch toezicht en vaarwegbeheer.....	13
Nautisch toezicht	13
2.6 Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg	14
Kwaliteitszorg.....	14
Team en organisatieontwikkeling	14
Beleid T&H.....	15
Advies organisatie en bestuur	15
Kennisnetwerk.....	15
3. Overige activiteiten in 2016	16
3.1 Teamontwikkeling.....	16
3.2 Inzet capaciteit en middelen handhaving.....	16
3.3 Actualiseren werkprocessen en protocollen	17
3.4 I&A ondersteuning van het werkproces	18
3.5 Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's).....	18
4. Slotwoord.....	19

Foto voorblad: Gedumpte vaten in oppervlaktewater.

1. 2016 in vogelvlucht

Het jaar 2016 kenmerkte zich voor het team Toezicht en Handhaving (verder team T&H) door de grote aandacht voor het verbeteren van de chemische waterkwaliteit en de inzet van het project "Gebiedsgericht monitoren en handhaven". Los van de inhoudelijke uitdaging, is veel aandacht besteed aan het brengen van evenwicht tussen de (bestuurlijke) ambitie en de mogelijkheden en beschikbare middelen.

Het team T&H had ook in 2016 nog steeds de uitdaging om met meerdere bestuurders en hun ondersteuners contacten te onderhouden over de toezichtactiviteiten binnen hun portefeuille. Om eenduidig de bestuurders en de dijkgraaf, als coördinerend portefeuillehouder Toezicht en Handhaving, te informeren over de werkzaamheden van het team is het protocol "coördinerend portefeuillehouderschap team Toezicht en Handhaving" opgesteld. Hierin zijn voor drie processen afspraken gemaakt over op welke momenten welke bestuurders worden betrokken.

Met name op het gebied van Chemische waterkwaliteit blijkt dit een werkwijze die veel inspanning van alle betrokkenen vergt.

De ambitie van het bestuur is beschreven in het coalitieakkoord 2015-2019 "Iedereen bewust van Water". Voor het team T&H betekende dit een hoge(re) ambitie met beperkte middelen.

Hoewel er in de loop van 2016 sprake is van enige verbetering, levert het zaaksysteem (nog) niet de gewenste ondersteuning aan de werkprocessen van het team Toezicht en Handhaving. Enerzijds heeft dat te maken met de inrichting en het functioneren van het systeem anderzijds blijkt dat een zaaksysteem minder functionaliteit kan bieden dan eerder is aangenomen.

Er is daarom structureel sprake van een behoorlijke administratieve last voor de medewerkers in plaats van de geplande afname, waarbij het niet mogelijk is overzichten te genereren over bijvoorbeeld het aantal uitgevoerde controles en het aantal handhavingstrajecten, hetgeen voor onderhavige rapportage wel gewenst is.

In heel 2016 is door het team Toezicht en Handhaving veel tijd besteed aan de ongeplande

- extra overleggen in het kader van de herstructurering van de calamiteitenorganisatie;
- de extra inspanningen over de invoering van het zaakgericht werken;
- het volgen van de ontwikkelingen van en de voorbereiding op de consultatie op de algemene regels van de in te voeren omgevingswet;
- interne overleggen over de nieuwe structuur 'aanpak chemische waterkwaliteit';
- project optimalisatie werkprocessen (Slim²/lean);
- de (toekomstige) huisvesting van het team naar de Phoenixstraat.

Tot slot kenmerkte 2016 zich door minder beschikbare personele capaciteit dan was gepland en waarop het Uitvoeringsprogramma 2016 was gebaseerd. Dit werd veroorzaakt door twee chronisch zieken en meerdere vacatures die niet snel ingevuld konden worden. Deze feiten legden een druk op de realisatie van de doelstellingen die genoemd zijn in het eerder genoemde uitvoeringsprogramma.

Zoals uit deze rapportage blijkt zijn logischerwijs daardoor niet alle doelstellingen met bijbehorende prestatie-indicatoren gerealiseerd.

De bestuurlijke doelen binnen de programmalijn Veiligheid (keringen) zijn wel gehaald; die van de programmalijn Chemische waterkwaliteit niet allemaal. Binnen deze programmalijn is vooral de doelstelling ten aanzien van het reguliere toezicht bij glastuinbouwbedrijven de ambitie naar beneden bijgesteld. De doelstellingen binnen het project Gebiedsgericht monitoren en handhaven zijn voor 2016 wel gerealiseerd.

2. Prestatie-indicatoren in 2016

In het Uitvoeringsprogramma 2016 team Toezicht en Handhaving staan de doelstellingen, zowel bestuurlijk als ambtelijk, verwoord. In dit hoofdstuk wordt hierover verantwoording afgelegd.

2.1 Bestuurlijke prestatie-indicatoren

Voor de resultaten van het team Toezicht en Handhaving zijn vanuit de programmabegroting 2016 en meerjarenraming 2017-2021 de bestuurlijke prestatie-indicatoren geformuleerd.

De bestuurlijke prestatie-indicatoren (PI's) zijn de volgende:

Programmalijn Chemische waterkwaliteit:

1. Eind 2021 is 100% van alle glastuinbouwgebieden doorgelicht en/of in nazorg door middel van gebiedsgericht monitoren en handhaven(GMH)*).
PI 2016: 25% gerealiseerd.
2. Plan ten behoeve van nazorg GMH is opgesteld en geïmplementeerd.
PI 2016: Plan uiterlijk Q2 opgeleverd.
3. Glastuinbouwbedrijven rapporteren tijdig (UO-rapportage) en representatief deel is op kwaliteit gecontroleerd.
PI 2016: 95% ingediend en 5% inhoudelijk gecontroleerd.
4. Regulier toezicht glastuinbouw
PI 2016: 15 % van het areaal gecontroleerd.
5. Project Erfscans landbouwbedrijven
PI 2016: 100% van de deelnemende bedrijven gecontroleerd en 17 % van de niet deelnemende bedrijven gecontroleerd.
6. Toezichtsplan overige directe lozingen opgesteld op basis van risicoanalyse.
PI 2016: Plan uiterlijk gereed in Q4.

*) In de programmabegroting 2016 is hierover het volgende vermeld: 'In de voorliggende meerjarenraming zijn middelen beschikbaar voor het doorlichten van 80% van alle glastuinbouwgebieden, terwijl het doel 100% is. Als beheermaatregel is opgenomen dat in de kadernota 2017 de middelen voor 100% doorlichten van alle glastuinbouwgebieden nader zullen worden gezien.

Programmalijn Veiligheid (keringen):

1. Toezichtsplan Keringen opgesteld conform risicoanalyse en saneringsbeleid; status quo vastgesteld.
PI 2016: Plan uiterlijk gereed in Q3.
2. Toezicht op "opgeknapte" dijkvakken met schouw en signaaltoezicht; bij ongewenste NWO's (niet waterkerende objecten) op "opgeknapte" dijkvakken vindt handhaving plaats.
PI 2016: 100% opgeknapte dijkvakken geïnspecteerd en handhavingstraject ingezet bij ongewenste NWO's .

Naast de bestuurlijke prestatie-indicatoren zijn voor de projecten en diverse andere werkzaamheden die het team uitvoert, de gewenste resultaten en bijbehorende (ambtelijke) prestatie-indicatoren per project beschreven in paragraaf 2.3 tot en met 2.6.

Deze zijn samengevat in een tabel welke als bijlage 1 bij dit uitvoeringsprogramma is opgenomen; kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.

2.2 Ambtelijke prestatie-indicatoren

Doelstellingen & Gerealiseerd:

In het uitvoeringsprogramma 2016 zijn ook doelstellingen opgenomen ten aanzien van projecten die het team voor 2016 in de planning had staan; deze zijn in hoofdstuk 4 vermeld.

In deze rapportage zijn in de bijlage in tabelvorm de ambtelijke prestatie-indicatoren weergegeven, waarbij in de laatste kolom is vermeld wat er eind 2016 was gerealiseerd. Kortheidshalve wordt naar deze tabel verwezen.

2.3 Toelichting bij prestatie-indicatoren

Toezicht glastuinbouw

Het project "toezicht glastuinbouw" omvat verschillende glastuinbouw gerelateerde toezicht projecten, evenals het reguliere toezicht. De verschillende toezichtsactiviteiten zijn waar mogelijk geïntegreerd.

UO-Jaarrapportage (kwantiteit en kwaliteit)

UO-rapportage (kwantiteit)

1500 Glastuinbouwbedrijven hebben in april een informerende brief ontvangen waarin werd verzocht de jaarrapportage over 2015 vóór 1 mei in te dienen.

In navolging van een verstuurd waarschuwingsbrief zijn in juli 2016 bij nog 67 bedrijven vervolg gegeven aan het handhavingstraject; voor 22 augustus 2016 moest de rapportage zijn ingediend. Bij controle nadien bleek dat nagenoeg alle tuinbouwbedrijven hun UO-jaarrapportage hadden ingediend.

Bij 16 bedrijven wordt het binnenhalen van de rapportage overgenomen door de omgevingsdienst Haaglanden. Het project is in het derde kwartaal succesvol beëindigd; van de bedrijven heeft 99% de rapportage ingediend.

Voor het toezicht op de **kwaliteit** van de UO-jaarrapportages is in 2015 een handreiking opgesteld. Delfland heeft de kwaliteitscontroles van de UO-jaarrapportage in 2016 volledig geïntegreerd in de glastuinbouwcontroles. De resultaten van de controles worden verwerkt in de landelijke UO-database. De voortgang van de kwaliteitscontroles wordt landelijke gemonitord. Het registreren van de bevindingen is deze database vraagt blijvend aandacht. Van de ingediende rapportages is ruim 7% (110 rapportages) inhoudelijk gecontroleerd; de doelstelling van minimaal 5% controleren, is daarmee gehaald. Van de gecontroleerde rapportages zijn uiteindelijk 9 rapportages afgekeurd.

Samenwerking met gemeente-omgevingsdiensten

In 2016 is de samenwerking met de ODH voortgezet. De ODH neemt in haar controles een aantal wateraspecten standaard mee en stuurt afschriften van haar rapporten naar Delfland. Ook zijn in het kader van het project Gebiedsgericht monitoren en handhaven bedrijven gezamenlijk bezocht. Met name in die situaties dat bodemlozingen aan de orde zijn, kan de ODH (namens de gemeente) acties ondernemen. Het vermoeden is dat deze bodemlozingen uiteindelijk de waterkwaliteit beïnvloeden (o.a. via de afvoer van drainagewater).

De samenwerking met de DCMR, NVWA en de buurwaterschappen Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en waterschap Hollandse Delta is in 2016 voortgezet. Voor Delfland betreft dit de gemeente Lansingerland (Berkel en Rodenrijs) en de gemeente Rotterdam (Hoek van Holland). Delfland heeft in deze samenwerking het initiatief genomen om de planning voor de controles (voor alle deelnemende partijen) op te stellen. In het gebied van Delfland is 100% van de geplande controles uitgevoerd.

Ondergrondse hemelwateropslag

Om te voorzien in de behoefte van goed gietwater beschikken circa 26 glastuinbouwbedrijven over een voorziening om hemelwater in de bodem te infiltreren om dit later te kunnen onttrekken voor gebruik als gietwater.

In 2016 is de aandacht uitgegaan naar de verplichting om twee keer per jaar het geïnfiltreerde water te bemonsteren en te laten analyseren op de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen. Aan de ondernemers is een brief verzonden om ze hierop te attenderen en de gegevens aan Delfland te overleggen. Tevens is op meerdere locaties door Delfland een bemonstering uitgevoerd door een watermonster te nemen van het geïnfiltreerde water en deze te laten analyseren op gewasbeschermingsmiddelen.

Uit de onderzoeken van de watermonsters blijkt dat het merendeel van de bedrijven voldoet aan de norm als genoemd in de watervergunning; bij slechts enkele bedrijven wordt de norm overschreden en vindt hiernaar onderzoek plaats.

Infrastructurele projecten

Project Spoorzone Delft

Toezicht en handhaving is conform de planning en het toezichtsplan uitgevoerd. De onttrekkingen van grondwater zijn in de loop van het jaar afgebouwd bij het gereed komen van de tweede tunnelbuis. Voor de lopende meldingen in het ontwikkelgebied van de tunnel zijn de debietmetingen gecontinueerd. Gedurende het jaar is een aanvang genomen met de bouw van de toekomstige parkeergarage. Het maandelijkse overleg met de CCL is aangepast naar overleg "naar behoefte". Afronding van het project wordt verwacht in de loop van 2017.

Rotterdamsebaan

In 2016 is begonnen met voorbereidende werkzaamheden voor de Rotterdamsebaan en de daarvan deel uitmakende "Victory Boogie Woogietunnel".

Concreet betekent dit dat het watersysteem rond het tracé van de Rotterdamsebaan, nabij de Vlietzone en het golfterrein, is aangepast. Oppervlaktewateren zijn gegraven en gedempt; ook zijn peilgebieden gewijzigd. De werkzaamheden zijn conform de verleende watervergunningen uitgevoerd.

Luchtfoto Vlietzone 23 augustus 2016

In het laatste kwartaal van 2016 is begonnen met de realisatie van de bouwputten voor de aanleg van de verdiepte ligging van de weg en de tunnel. Er vindt toezicht plaats op grondwateronttrekkingen en verdere aanpassingen aan het watersysteem (ter hoogte van Drievliet en de Laan van Hoornwijk). De voorbereidende werkzaamheden bij de Binckhorstlaan hebben naast wat kleinschalige grondwateronttrekkingen verder geen invloed op het watersysteem.

Mede dankzij tweewekelijks overleg met de hoofduitvoerder en onderaannemer wordt goed voldaan aan de voorschriften in de verleende watervergunningen.

Project A4 DS

De A4DS is op 18 december 2015 open gesteld voor verkeer. Bij de aanleg van de A4 DS is aandacht besteed aan de waterdichtheid van de compartimenten en het mogelijk optreden van omgevingseffecten. Door de opdrachtgever is een wijziging van de watervergunning aangevraagd voor de debiet-eis en de eis 'geen effect op de systeemgrens'.

Het wijzigingsbesluit op de eerder verleende watervergunning is in het college van 12 december 2015 behandeld en verleend onder de voorwaarde dat een retourbemaling of een vergelijkbare maatregel wordt toegepast om effecten van het onttrekken/weglekken van grondwater te nivelleren.

In de loop van 2016 is handhavend opgetreden om de naleving van de vergunningsvoorwaarden met betrekking tot de retourbemaling en de monitoring van de grondwaterstand te bevorderen. Nadat de retourbemaling is gerealiseerd en in werking is, wordt de monitoring van de grondwaterstand door de vergunninghouder nauwlettend gevolgd om de effecten van de retourbemaling te bepalen. Ook de gegevens van de retourbemaling zelf worden scherp in de gaten gehouden.

De retourbemaling doet zijn werk, maar het systeem vraagt meer onderhoud dan vooraf werd gedacht. Begin 2017 wordt het retourbemalingssysteem verder geoptimaliseerd, waarbij het water onder zuurstofloze omstandigheden wordt geretourneerd. Het systeem vraagt hierdoor naar verwachting minder onderhoud en is stabiel.

Vermeldenswaardig is dat in de 2^e helft van 2016 nabij de A4 DS 5,5 km Natte Ecologische Zones langs de Slinksloot is aangelegd, omdat deze zich van nature onvoldoende ontwikkelde. Deze NEZ is een invulling aan een verplichting in de KRW.

Bochtafsnijding Schie

Vanaf augustus 2016 zijn de uitvoeringwerkzaamheden van de Bochtafsnijding Schie gestart. De werkzaamheden worden nauwlettend gevolgd; dit conform het door D&H vastgestelde toezichtsplan dat voor dit project is vastgesteld. In het vierde kwartaal bijvoorbeeld kwam bij de aanleg van een proefterp, om een betere inschatting van de zettingen te kunnen maken, "zout" water vrij. Vanwege mogelijke negatieve effecten voor de waterkwaliteit is in overleg met de vergunninghouder en de aannemer hiervoor een oplossing gezocht.

In 2017 zal de daadwerkelijke aanleg van de nieuwe vaarweg aanvagen en zal het toezicht wekelijks zijn beslag krijgen.

Gebiedsgericht monitoren en handhaven (GMH)

Sinds de start in 2013 (pilot) heeft het project een grote ontwikkeling doorgemaakt. De projectmatige aanpak is verder geprofessionaliseerd en de inzet (capaciteit) is met de jaren zelfs verdrievoudigd.

Binnen het team T&H hebben in 2016 veel personele wisselingen plaatsgevonden en zij een aantal teamleden beperkt inzetbaar geweest. Dit heeft tot prioritering van werkzaamheden binnen het team geleid wat ook zijn weerslag heeft gehad op de inzet in het kader van het project. Desondanks is de doelstelling voor 2016, 25% van het glastuinbouwareaal projectmatig gecontroleerd, behaald.

In 2016 is één van de grootste glastuinbouwpolder binnen het beheergebied, de Oranjepolder overgegaan naar de nazorgfase. In de Dorp-, en Boschpolder is deze nazorgfase in 2016 afgerond. Daarnaast is gestart met het project in de Heen- en Geestvaart polder en Nieuwland Noordland.

Bij iedere start en afsluiting van een polder is conform het plan van aanpak een start danwel een resultatenavond georganiseerd voor ondernemers. Deze bijeenkomsten worden over het algemeen goed bezocht en zijn een doelgericht middel om samen met de projectpartners, LTO glaskracht en de gemeente, de ondernemers voor te lichten en te betrekken bij het project.

In 2016 zijn op ca. 250 glastuinbouwbedrijven dieptecontroles uitgevoerd, waaronder ongeveer 80 gezamenlijke controles met de omgevingsdienst.

Naast veel waarschuwingen en attenderingen is 41 keer bestuurs- en/of strafrechtelijk opgetreden tegen geconstateerde overtredingen. In 15 gevallen betroffen het overtredingen in de één van de nazorgpolders, een resultaat wat het belang van de deze fase benadrukt

Meldingswaardig is het feit dat de projectgroep in 2016 vaker te maken gekregen met complexere problemen, welke veel tijd en energie kosten. Een voorbeeld hiervan zijn particuliere rioolsystemen welke niet juist functioneren en het aansluiten op de riolering van een andere gemeente dan waar het bedrijf gevestigd is (grensgevallen). Ook komen er complexere emissieroutes aan het licht, welke vaak veroorzaakt worden door lekkages.

Ondanks dit soort complexe zaken, waarvoor niet altijd direct een oplossing beschikbaar is, kan op basis van de uitgevoerde metingen in het kader van het project voorzichtig geconcludeerd worden dat de werkwijze zijn vruchten begint af te werpen. In de meeste polders is de waterkwaliteit verbeterd t.o.v. het moment dat het project is gestart. Langere termijn metingen dienen echter te leiden tot gegronde conclusies.

In 2017 wordt gestart met de Oude Campspolder, Hoefpolder, Kralingerpolder en de Polder van Nootdorp.

Foto uit het Handhavingsmagazine "Toezine" waarin een artikel aan het project was gewijd

BETERE WATERKwalITEIT DOOR HANDHAVING MET SIMKAART

Schouw

De in 2015 ingezette koers ten aanzien van de ontwikkeling van de schouw heeft in 2016 verder vorm gekregen. De ervaringen, aandachts-, en knelpunten uit 2015 op het gebied van de ontwikkeling zijn besproken met de betrokken medewerkers en verwoord in een "Voortgangsrapportage ontwikkeling schouw". Deze rapportage is aan de ondernemingsraad en het bestuur voorgelegd.

In 2016 is er een nieuwe gebiedsindeling tot stand gekomen en is er in samenwerking met team I&A hard gewerkt aan de verbetering van de schouwapplicatie. Beide ontwikkelpunten kwamen voort uit de voortgangsrapportage.

In de mobiele schouwapplicatie zijn een aantal technische problemen verholpen en zijn de mogelijke toepassingen van de applicatie verder uitgebreid. Er is onder andere een module voor het melden van exotische waterplanten toegevoegd, als ook het specifiek kunnen melden van beginnende boomgroei (opschot) in het kader van de keringenschouw.

Het in 2016 geplande schouwprotocol is niet gerealiseerd, wel is er een afwegingskader opgesteld dat hiervoor als basis dient. Dit afwegingskader is ook tijdens de georganiseerde schouwbijeenkomsten voor medewerkers en schouwmeesters behandeld.

Reguliere schouw

Voorts is, conform afspraken, in 2016 vier maal een schouw uitgevoerd.

In zowel de zomer als het najaar is een schouw gericht op het onderhoud (maaien) van keringen uitgevoerd. De schouw op het onderhoud van watergangen is in de zomerperiode in de glastuinbouwgebieden uitgevoerd en, zoals gebruikelijk, in het najaar in het gehele beheergebied. Een noemenswaardige afwijking was het feit dat tijdens de zomerschouw ca. 25% meer aanschrijvingen zijn verstuurd dan voorgaande jaren. Deze stijging werd

waarschijnlijk veroorzaakt door het uitzonderlijk goede groeiseizoen in 2016, hierdoor waren watergangen eerder dichtgegroeid met waterplanten dan voorgaande jaren. Over de resultaten van de overige uitgevoerde schouwen zijn geen bijzonderheden of afwijkingen te melden. Het aantal aanschrijvingen was in lijn met voorgaande jaren.

Foto's van één van de schouwlocaties: situatie tijdens 1e en 2e schouw

Bomenschouw

Bijzonder om te melden is dat naast de reguliere schouwen, aan alle operationeel medewerkers in 2016 is gevraagd overhangend hout, takken en omgevallen bomen door middel van de schouwapplicatie te melden. Dit heeft geleid tot 222 (!) locaties, waarbij een onderhoudsplichtige partij is aangeschreven.

Kennisgeving Baggerplicht

In het kader van de baggercyclus zijn vanuit team T&H in juni de jaarlijkse kennisgevingen baggerplicht verzonden. Naar aanleiding van de voorschouw (dieptepeiling watergangen) zijn in totaal 252 unieke eigenaren aangeschreven. Hierbij ging het in 83 aanschrijvingen om niet-verspreidbare baggerspecie. Van de 213 aangeschreven in 2015 bleek tijdens de hercontrole in 2016 dat 35 eigenaren niet hadden gebaggerd, zij hebben een vooraankondiging bestuursdwang ontvangen en worden in het voorjaar van 2017 opnieuw gecontroleerd.

Toezicht projecten Stevige dijken

In 2016 is een plan van aanpak opgesteld hoe het toezicht op niet-waterkerende objecten (NWO's) wordt vorm gegeven door het team T&H.

Belangrijkste pijlers zijn het toezichthouden op opgeknapt kades; voorkomen moet worden dat na oplevering van deze kades nieuwe ongewenste objecten door derden op deze kades worden geplaatst. Daarnaast wordt actief gereageerd op meldingen (van derden) over nieuwe ongewenste nwo's op overige keringen.

Overall is in 2016 in tien situaties handhavend opgetreden tegen ongewenste niet-waterkerende objecten op keringen. In enkele gevallen loopt dit handhavingstraject nog; dit vaak in combinatie met de termijn waarbinnen de overtreding moet worden beëindigd (verpoten van struiken).

De controles van de in 2014 en 2015 opgeknapt kades hebben geen overtredingen opgeleverd.

Toezichtprojecten schoon water

Project erfscans

Na het op orde brengen van het bedrijvenbestand in het eerste kwartaal van 2016 is medio maart begonnen met de daadwerkelijke bedrijfscontroles in het kader van het project. In totaal zijn 38 bedrijven gecontroleerd op het voldoen aan wet-, en regelgeving. Drie bedrijven zijn naar aanleiding van de controle gewaarschuwd. In geen van de controles is uiteindelijk handhavend opgetreden.

Van de 38 gecontroleerde bedrijven zijn er 6 in het kader van de subsidie regeling bezocht. In totaal hebben 13 agrarische bedrijven een subsidieaanvraag ingediend en toegewezen gekregen. De overige 7 worden gecontroleerd zodra het verzoek tot uitbetaling bij de gemeente Midden Delfland is ingediend.

De in totaal 38 gecontroleerde bedrijven betreffen 14% van het totaal. De doelstelling voor 2016 was om 17% van het totale bedrijvenbestand te controleren en is hiermee niet behaald. Oorzaak hiervan waren personele wisselingen binnen het team (vertrek) en de prioriteitsstelling naar aanleiding hiervan.

De te weinig gecontroleerde bedrijven zullen de komende jaren gedurende de looptijd van dit project (tot en met 2020) worden ingehaald. Immers eind 2020 moeten alle agrarische bedrijven zijn gecontroleerd.

Toezichtprojecten voldoende water

De belangrijkste activiteiten die vallen binnen dit programma zijn separaat in deze rapportage beschreven. Het betreft de uitvoering van de zomer- en najaarsschouw, de kennisgeving baggerplicht en het al dan niet tijdig melden van de start- en einddata van de uitvoering van werkzaamheden, inclusief grondwateronttrekkingen.

Daarnaast zijn watervergunningen betreffende het watersysteem gecontroleerd; deze activiteiten vallen onder 'reguliere toezichtactiviteiten'.

Integrale toezichtsprojecten

TOP 10 bedrijven/activiteiten

In het derde kwartaal van 2016 is het plan van aanpak voor dit project uitgezet. In de projectopdracht is uitgegaan van een top 5 waarbij Delflandsbelangen op dit gebied het grootste zouden zijn. Hierbij is tevens vastgesteld dit project in 2017 te continueren voor een nieuwe top 5 lijst.

In 2016 zijn de volgende resultaten behaald:

- Analyse verricht op alle te controlerende bedrijven m.b.v. e-MJVR rapportage
- Factsheets opgesteld ten behoeve van de controleresultaten
- 3 bedrijven integraal gecontroleerd.

Door het ontbreken van voldoende capaciteit (invulling flexibele schil) en een langdurige verlofperiode van een projectmedewerker is besloten de uitvoering van de overige bedrijven in 2017 uit te voeren.

Veld-/luchtsurveillance

7 Handhavingsdagen zijn georganiseerd waarbij verschillende thema's aan bod zijn gekomen; één handhavingsdag is op een zaterdag gehouden. Op de handhavingsdag in april heeft Delfland bij de media een flinke aandacht gekregen door een tv-rapportage door Omroep West en bij de WOS. Het AD verzorgde een krantenartikel. Tijdens verschillende handhavingsdagen is ook gebruik gemaakt van de surveillanceboten waarbij andere voor Delfland relevante onderwerpen werden waargenomen.

Grof gezegd zijn in totaal circa 100 waarnemingen gedaan, variërend van lozingen op oppervlaktewater vanuit de glastuinbouw (waaronder percolaatwater en drainagewater), diverse keurzaken waaronder gedempte watergangen, illegale dammen met duiker, obstakels

in de watergang zoals wrakken en een waterskibaan, onbekende bruggen en paarden/vee op keringen.

Indien onvergunde zaken zijn aangetroffen is bestuursrechtelijk (waarschuwingsbrief) en/of strafrechtelijk (opmaken van een proces-verbaal) opgetreden. In circa de helft van het geconstateerde bleek dat dit vergund was of vergunbaar bleek te zijn; hiertegen is geen handhavingstraject gestart.

Enkele bijzonderheden tijdens de handhavingsdagen waren de flinke media-aandacht bij de handhavingsdag in april in het Westland waaronder een tv-rapportage door Omroep West en de WOS; het AD verzorgde een krantenartikel. Door actief de media bij deze handhavingsdag te betrekken hebben wij als Delfland laten zien dat wij continu in beweging zijn om onze dijken stevig, het water schoon en de voeten droog te houden. Zie hieronder enkele foto's (van reportages) hierover.

Grootschalige controles op illegale lozingen in het Westland

Grootschalige controles op illegale lozingen in het Westland

Daarnaast is in mei ondersteuning gevraagd door politie Westland voor een door de burgemeester van de gemeente Westland verboden vaartocht die de opening van het vaarseizoen in Kwintsheul moest inleiden. Hierbij hebben twee handhavingsboten van Delfland actief ondersteuning geleverd. Door de burgemeester werd vooraf een noodverordening opgesteld. Echter kon de politie niet verhinderen dat de tocht toch plaatsvond. De tocht van ongeveer 20 "zuipschuiten" met 10-tallen jongeren aan boord was vooral een openbare orde aangelegenheid, maar door actief de vaartocht te begeleiden bleven grote problemen uit.

Ook wilde de politie een waterscooter verbaliseren, waarbij de waterscooter zich aan zijn staande houding onttrok. De waterscooter is met zeer hoge snelheid weggevaren, waarbij door de handhavingsboot van Delfland nog een achtervolging is ingezet. Vanwege de eigen veiligheid in relatie tot de zeer hoge snelheid en het roekeloze gedrag van de bestuurder is uiteindelijk besloten de achtervolging te staken. Politie Westland en Delfland zijn een gezamenlijk onderzoek gestart om de bestuurder van de waterscooter te achterhalen. Via door Delfland geïnitieerde media-aandacht, heeft Delfland een mogelijke bestuurder kunnen aanbrengen bij politie Westland die leidend is in het verdere onderzoek.

Over de resultaten van alle handhavingsdagen is zowel in- als extern gecommuniceerd via sociaal-media.

2.4 Reguliere/cyclische toezicht activiteiten

Heffingen

Ter controle van de afgegeven meetbeschikkingen zijn bij 40 bedrijven in totaal circa 150 controles uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre de meting, bemonstering en analysering van het geloosde afvalwater correct plaats vond.

De geplande verbetering van het werkproces 'heffingen' is nog niet doorgevoerd. Voor de opsporing van bedrijven die geen of een onjuiste verontreinigingsheffing betalen heeft nagenoeg geen onderzoek plaatsgevonden. Beide zaken staan gepland voor 2017.

Incidentbehandeling

Met de overgang van de in gebruik zijnde systemen is geen duidelijk beeld te geven van het aantal afgehandelde meldingen door het team Toezicht en Handhaving. Het doel is om iedere melder binnen twee weken een inhoudelijke terugkoppeling te geven over de melding; indien dit binnen twee dagen kan, gebeurt dit.

Toezicht waterdossiers

Niet alle afgegeven vergunningen hebben een directe invloed op het watersysteem. Waar dit wel het geval is heeft onze meetploeg bij oplevering van werken gezorgd dat de beheergegevens via GIS zijn bijgewerkt. Veel tijd is besteed aan het toezicht op grondwateronttrekkingen en de lozingen op oppervlaktewater die via algemene regels zijn geregeld. Ook hier geldt dat met het in gebruik nemen van het zaakstelsel geen totalen kunnen worden gegenereerd. Zonder concrete aantallen te kunnen noemen, valt het aantal overtredingen waartegen handhavend moet worden opgetreden mee.

Tot slot heeft conform gemaakte afspraken, het waterschap Hollandse Delta ook in 2016 in het beheersgebied van Delfland enkele controles uitgevoerd bij bedrijven die vallen onder de werking van het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO).

Toezicht kust

Vooraf aan het begin van het strandseizoen (1 maart) als aan het eind ervan (1 november) is toezicht gehouden bij de op- en afbouw van strandpaviljoens en andere activiteiten op het strand.

Met enige regelmaat zijn paviljoenhouders tijdens de bouw/aanleg erop geattendeerd dat zij voor werkzaamheden op het strand een watervergunning moeten aanvragen. Zonder handhavend te moeten optreden, werd de vergunning dan aangevraagd en door Delfland verleend. Handhavend optreden was bij de aanvang van het strandseizoen niet nodig.

Er is een volledig actueel overzicht ontstaan van activiteiten en bebouwingen welke met een watervergunning op het strand plaatsvinden.

Tevens is aan het begin van het strandseizoen de afrastering verplaatst en tezamen met de nieuwe duinvoet opnieuw ingemeten. Soms betekende dit dat strandpaviljoenhouders hun paviljoen meer zeewaarts moesten opbouwen; door goed contact met de paviljoenhouders is dit in 2016 zonder problemen gelukt.

Ruim een maand voor het einde van het strandseizoen (medio september) is enerzijds met de ondernemers gesproken over hun plannen voor het strandseizoen 2017 (wat wel en niet tot de mogelijkheden behoort) en anderzijds over wat al dan niet met een watervergunning in de wintermaanden mag overwinteren op het strand, denk hierbij aan betonplaten, palen & funderingen.

Tot slot is na 1 november toezicht gehouden op het opruimen en afbreken van seizoensgebonden bebouwing; bij zes ondernemers is een handhavingstraject ingezet om dit voor elkaar te krijgen. Na enige pressie was uiteindelijk voor het eind van het jaar alles van het strand verwijderd waarvoor geen vergunning was verleend,

2.5 Nautisch toezicht en vaarwegbeheer

Nautisch toezicht

Na een succesvolle aanbesteding eind 2015 zijn in het vroege voorjaar 97 verkeersborden en 13 informatiepanelen geplaatst langs Delflands vaarwegen. Deze communicatiemiddelen zijn ingezet vanwege het wegvallen van de directe communicatielijn die Delfland voorheen met de vaarrecreant had door middel van de, inmiddels vervallen, vaarvergunningen.

De vaarwegbeoordeling en communicatie in de media hierover hebben veel positieve reacties opgeleverd. Ook op social media is gedurende het vaarseizoen enkele malen door Delfland

bekendheid gegeven aan de regels op het water. Daarnaast zijn tijdens de zomerperiode drijvende sleutelhangers uitgedeeld die als hebben bijgedragen aan de bekendheid van de regels.

Het daadwerkelijke vaarseizoen is door toedoen van het regenachtige voorjaar relatief laat op gang gekomen. Uiteraard zijn hierdoor ook het aantal uren nautisch toezicht het voorjaar beperkt gebleven. De zomer en najaarsperiode werd daarentegen gekenmerkt door zeer zonnig weer, waardoor de doelstelling ten aanzien van het aantal uren toezicht, 700, in 2016 alsnog is behaald. Gedurende het vaarseizoen is in totaal tegen 15 schippers proces verbaal opgemaakt. Net als in 2015 zijn in 2016 meerdere gezamenlijke controleacties met het recreatieteam van politie Westland van de politie georganiseerd.

Vaar(weg)beheer

Naar aanleiding van diverse (bestuurlijke) verzoeken is een onderzoek uitgevoerd naar de voorwaarden die verbonden zijn aan het openstellen van de Strijp en Reijnerwatering voor gemotoriseerd vaarverkeer. Belangrijk aandachtspunt hierbij was de ecologische verbindingfunctie van dit water. In het najaar van 2016 is een (concept)maatregelenpakket gepresenteerd dat ambtelijk met mede-overheden en belanghebbenden is besproken. Het uiteindelijke voorstel en definitieve uitwerking vindt plaats in 2017.

2.6   Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg

Hieronder wordt voor enkele belangrijke (beleidsmatige) onderwerpen in het kort een toelichting gegeven op wat voor 2016 is gerealiseerd.

Kwaliteitszorg

Crisisbeheersing en preventie

In 2016 heeft zich naast de reguliere incidentbehandeling een beperkt aantal calamiteiten voorgedaan waarvoor de inzet van medewerkers van het team T&H nodig was. Daarnaast is de afgesproken ondersteuning verleend bij de droogte-inspecties die gedurende een aanzienlijke periode nodig waren.

In het licht van de vernieuwde calamiteitenorganisatie is veelvuldig input geleverd en overleg gevoerd hierover. Enerzijds over de structuur en rollen in deze nieuwe calamiteitenorganisatie; anderzijds ook over de actualisatie van werkwijzen en de bemensing van de organisatie. Uiteindelijk hebben 10 medewerkers vanuit Toezicht en Handhaving een "kritieke" rol (met wachtdienst). Dit heeft samen met de reeds bestaande wachtdienst een behoorlijke impact op het team. Dit niet alleen vanwege de bezetting maar ook door de aanzienlijke hoeveelheid overleg, training en opleiding.

In totaal hebben deze activiteiten meer uren gekost dan die waren begroot (500 uur).

Team en organisatieontwikkeling

Externe Samenwerking

Op het gebied van toezicht- en handhavingstaken zijn meerdere bijeenkomsten bezocht om met de verschillende overheden kennis uit te wisselen en de samenwerking op te zoeken dan wel te verbeteren. De samenwerking vindt plaats op verschillende niveaus/thema's.

VTH-West:

Een belangrijke samenwerkingsvorm hierbij is VTH-West, de samenwerking tussen de hoogheemraadschappen Rijnland, Delfland, de Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze samenwerking richtte zich op het vastgestelde "wenkend perspectief 2015" en heeft onder andere vorm gekregen in het gezamenlijk ontwikkelen en invoeren van zaakgericht werken, uitwisseling van kennis en personeel en waar mogelijk harmonisering van uitvoeringsbeleid en processen. Door capaciteitsgebrek bij alle organisaties en door het ontbreken van draagvlak binnen de organisatie, is de ambitie naar beneden bijgesteld.

Bij de externe vertegenwoordiging (LOVH, Uniewerkgroepen enz.) hebben de leidinggevendenden elkaar wel regelmatig vervangen.

Ook wordt gezamenlijk opgetrokken bij de totstandkoming van de landelijke kwaliteitseisen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Door deze samenwerking is onze invloed aanzienlijk groter en worden onwerkbaar eisen zo veel mogelijk voorkomen.

Overige samenwerking:

Naast samenwerking met collega-waterschappen heeft ook samenwerking plaatsgevonden met andere partners; hieronder zijn voorbeelden hiervan benoemd.

- Omgevingsgericht: Lokaal/regionaal met gemeenten, omgevingsdiensten (DCMR en ODH), Rijkswaterstaat en provincie;
- Themagericht: NVWA, ISW (voorheen arbeidsinspectie), glastuinbouwoverleggen;
- Wet- en regelgevingsgericht: Invulling geven aan zorgplichten/doelvoorschriften en ontwikkeling van protocollen met de sector en collegawaterschappen;
- Landelijke samenwerking: LOVH, RWS en andere waterschappen. Invulling geven aan de landelijke projecten tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen voortkomend uit het Bestuursakkoord Water.

Beleid T&H

Beleidsmatige zaken Glastuinbouw

Beleidsmatige zaken die in 2016 zijn opgepakt:

- verbeteracties kwaliteit database vanuit UO-bestuur (zie eerder in dit verslag);
- bijdrage aan en het voeren van secretariaat van de landelijke klankbordgroep glastuinbouw;
- schermmiddelen, handreiking visuele verontreiniging dan wel andere actie gelet op chemische samenstellingen middelen;
- bijdrage aan de invulling 'uitvoeringsagenda emissieloze kas 2027';
- Afsprakenkader emissieloze kas
- Zuiveringsverplichting gewasbeschermingsmiddelen

Overige beleidsmatige onderwerpen

Ook in 2016 wordt aan een groot scala aan beleidsonderwerpen bijdrage geleverd door het team Toezicht en Handhaving. Het betreft enerzijds specifieke handhavingsonderwerpen, doch grotendeels interne en enkele externe projecten. Hieronder worden een aantal van deze onderwerpen genoemd.

- Verdere Implementatie Landelijke Handhavingsstrategie (LHS);
- Strategisch afvalwateroverleg omgevingsdienst;
- Kwaliteitscriteria VTH Waterbeheer;
- Intersectoraal team Natte Ecologische Zones (NEZ's);
- Bestuursakkoord Water;
- Beleid sanering kadevreemde objecten en
- Procesaangepak chemische waterkwaliteit.

Advies organisatie en bestuur

Advisering richting het bestuur(-ders) vindt enerzijds plaats op basis van geplande bestuurlijke overleggen, zoals die met gemeenten, Unie van Waterschappen, LTO Glaskracht en andere instanties. Anderzijds ongevraagd naar aanleiding van handhavingsszaken en incidenten die bestuurlijke aandacht vragen.

Kennisnetwerk

Het Kennisnetwerk T&H is in 2015/16 opgegaan in het samenwerkingsportaal. Het team T&H maakt hier uitgebreid gebruik van. De verdere ontwikkeling hiervan als kennisbank vraagt, organisatiebreed, nog duidelijk aandacht.

Om kennis te delen vindt er themabijeenkomsten en periodiek, zogenaamde "wiki-overleggen" plaats waarbij interne en externe sprekers kennis delen.

3. Overige activiteiten in 2016

In dit hoofdstuk worden de meer teambrede activiteiten en ontwikkelingen in 2016 beschreven.

3.1 Teamontwikkeling

Door de veranderende omgeving, takenpakket en wetgeving, is het van belang om continue te investeren in kennis en vaardigheden van medewerkers en het team als collectief. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in inhoudelijk kennis, competenties en vaardigheden en de wijze hoe we omgaan met de omgeving en elkaar (cultuur).

Kennis:

De kennis binnen het team is over het algemeen goed op orde. Er wordt gewerkt met kennisgroepen die zorg dragen voor het "bijblijven" en het in overleg/afstemming met andere organisatieonderdelen en/of externe collega beantwoorden van vragen. Dit voorkomt dat door het brede takenpakket "iedereen alles moet weten". Iedereen is generalist maak ook specialist op een bepaald terrein.

Binnen het team Toezicht en Handhaving zijn de volgende kennisgebieden benoemd:

- Glastuinbouw en waterkwaliteit
- Kust en Waterkeringen
- Bodem en grondwater
- Watersysteem
- Scheepvaart en
- Boa en strafrecht.

3.2 Inzet capaciteit en middelen handhaving

In de begroting en het formatieplan van Delfland is binnen de sector Waterbeheer personele capaciteit gereserveerd voor toezicht en handhaving. De werkelijke capaciteit ziet er als volgt uit (1 fte komt overeen met 1.350 effectieve werkuren per jaar):

Vaste formatie:

Functie	Fte	Uren/jaar
Teamleider	1,0	1.350
Coördinator	2,0	2.700
Beleidsadviseur	0,8	1.080
Beleidsmedewerker ¹	1,0	1.350
Teamassistent	0,822	1.110
Senior Handhaver	2,0	2.700
Handhaver	9,822	13.260
Controleur	5,8	7.830
Opzichter	2,0	2.700
Totaal	25,244	34.079

¹⁾ Tijdelijk voor twee jaar onttrokken aan de formatie van Handhaver.

Flexibele schil:

Bij het opstellen van de begroting 2016 en het inventariseren van de inhoudelijke en organisatorische ambities bleek dat de capaciteit van het team onvoldoende was om alle ambitie te realiseren.

De extra gevraagde inspanning richt zich met name op:

- Een extra inzet ten behoeve van het terugdringen van ongewenste emissies uit de glastuinbouw (gebiedsgericht monitoren en handhaven);
- Een structurele aanpak van ongewenste, niet waterkerende objecten op “opgeknapte” waterkeringen;
- Het toezicht bij het grote aantal complexe infrastructurele projecten
- Implementatie van zaakgericht werken en andere onderdelen van zaakgericht werken.

Het bijstellen van de ambitie bleek geen optie evenmin als het uitbreiden van de formatie. Gelet hierop is na afweging van alle mogelijkheden 3,2 fte aan claimplaatsen beschikbaar gesteld uit de zogenaamde “flexibele schil” tot en met eind 2016. Dit is als volgt opgebouwd:

Functie	Fte	Uren 2016
Handhaver	2,0	2.025
Opzichter	1,0	1.350
Controleur (uitbreiding)	0,2	270
Totaal	3,2	3.645

Het invullen van tijdelijke vacatures was al er lastig maar door schuiven met taken in de redelijk stabiele vaste formatie kon dit tot medio 2016 redelijk worden opgevangen. Door de toegenomen mobiliteit en langdurige ziekte is medio 2016 de bezetting van het team zwaar onder druk komen te staan.

- Vier ervaren medewerkers hebben het team verlaten (drie naar een externe werkgever en één via interne doorstroming);
- Twee medewerkers waren door langdurige ziekte bijna het gehele jaar uitgeschakeld;
- De medewerker die vanuit re-integratie tijdelijk aan het team was toegevoegd t.b.v. scheepvaartactiviteiten is geheel uitgevallen.

Het invullen van vacatures is gedeeltelijk gerealiseerd door interne doorstroming. Op zich is dit positief en laat zien dat er doorgroeimogelijkheden zijn. Deze medewerkers laten echter weer andere vacatures achter waarvoor opnieuw trajecten gestart moeten worden.

Eind 2016 waren er nog drie vacatures, twee langdurige ziektegevallen.

Het op beschikbaar krijgen en houden van voldoende deskundige medewerkers voor de hoge ambitie die Delfland heeft, is duidelijk een punt van zorg. Het streven naar meer mobiliteit is goed maar brengt wel risico's met zich mee voor de realisatie van de doelen/resultaten. Met name het werk op het gebied van glastuinbouw is dermate specialistisch, dat snelle werving of inhuur niet of nauwelijks tot de mogelijkheden behoort.

Begin 2017 is deze situatie niet verbeterd en zal dit daarom nadrukkelijk aandacht krijgen.

3.3 Actualiseren werkprocessen en protocollen

Het tijdig implementeren van (nieuw) Delflands beleid, zoals op basis van de Keur (algemene regels) en (nieuwe) landelijke wetgeving, blijft een jaarlijks terugkerende activiteit. Deze onderwerpen spelen vooral vanuit de rol van toezicht en handhaving.

Het actualiseren en vernieuwen van de protocollen en werkinstructies in het bestaande kwaliteitshandboek blijft een continu proces. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de realisatie van het sectorbrede kwaliteitshandboek. Doel hiervan is de (primaire) werkprocessen laten voldoen aan het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht; de uitvoering van de handhavingstaken blijvend te voldoen aan alle criteria in het BOR.

Vanwege de beperkte capaciteit en in afwachting van de nul-meting in het kader van het landelijk programma "Uitvoering met Ambitie" met een aanscherping van de bestaande kwaliteitseisen is in 2016 de aandacht voor de actualisatie van het kwaliteitshandboek beperkt gebleven tot de acties die waren gerelateerd aan de Zorplicht primaire keringen. Dit vanwege de uitgevoerde inspectie.

Wel is in het kader van Slim² de werkprocessen 'controle' en 'repressieve handhaving' doorgelicht. Een van de resultaten is dat beide processen moeten worden geactualiseerd en dat in 2017 verder invulling moet worden gegeven aan de verbeterpunten voor beide processen (onder andere de ondersteuning van de processen door verbetering van de ICT mogelijkheden).

3.4 I&A ondersteuning van het werkproces

Omwillen van de taakuitvoering van het team Toezicht en Handhaving is een goed informatie-, workflow- en managementsysteem noodzakelijk om dit primaire proces te ondersteunen. De gebruikte systemen waren sterk verouderd, sloten niet op elkaar aan en belemmerden daarmee een efficiënte planning en uitvoering. Vervanging werd gerelateerd aan het project E-dienstverlening (zaakgericht werken). Hierdoor, maar ook door de ontwikkelingsfase van het I&A domein binnen Delfland, is er beperkte ruimte voor snelle verbetering. De implementatie en verbetering van het zaakgericht werken heeft voor Toezicht en Handhaving ook in 2016 nog veel werk opgeleverd en nauwelijks verbetering gebracht. Eind 2016:

- Was er nog geen koppeling met gegevensbeheer;
- Was mobiel werken en/of raadplegen van het zaakstelsel niet mogelijk;
- Was er nog geen geo-koppeling gerealiseerd;
- Was er geen dashboards voor de medewerkers
- Konden er slechts zeer beperkt geen rapportages geleverd worden.

Het bovenstaande betekent dat de medewerkers evenredig veel tijd kwijt zijn aan administratieve voorbereiding en afhandeling.

Mobiel werken in het veld

Vooruitlopend op de implementatie van het Nieuwe werken, de huisvestingsstrategie en het zaakgericht werken, is het noodzakelijk dat de handhavingswerkzaamheden volledig digitaal gepland, uitgevoerd en verwerkt kunnen worden. Eind 2012 is een pilot gestart. Eind 2014 zijn alle medewerkers uitgerust met mobiele devices. In 2016 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van mobiele software/apps.

Met name de, in samenwerking met Grontmij ontwikkelde schouwapp en daarmee samenhangende (deels zelfontwikkelde apps) is erg succesvol. De wordt verder uitgebouwd t.b.v. eenvoudige waarnemingen met een "standaard" vervolg.

3.5 Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's)

Bij het team Toezicht en Handhaving hebben 13 medewerkers naast de toezichthoudende bevoegdheid ook een bevoegdheid tot opsporen van overtredingen.

Dit houdt in dat een BOA bepaalde strafbare feiten mag opsporen en vervolgen. Delfland organiseert jaarlijks de verplichte Permanente Her- en Bijscholing Boa

(PHB). Deze opleiding welke in-company wordt gegeven nemen ook boa's van de omliggende waterschappen deel.

4. Slotwoord

Voor de doorkijk naar 2017 en volgende jaren wordt in deze verantwoordingsrapportage stilgestaan bij een aantal ontwikkelingen in de komende jaren die van invloed (kunnen) zijn op het werk van het team Toezicht en Handhaving.

De eerder aangekondigde verschuiving van een cyclische- naar gebiedsaanpak zal zich doorzetten. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door veranderende wet- en regelgeving en deregulering. Anderzijds is het ook een gevolg van een meer effectgerichte aanpak.

Inhoudelijk zal de procesaanpak chemische waterkwaliteit een groot stempel drukken op de inzet door o.a. de intensivering van de gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast als ook de bescherming van opgeknapte waterkeringen extra aandacht vragen. De komende jaren komen de meer complexe kaden aan de beurt. Tegelijkertijd zien we door de claim op de beperkt beschikbare ruimte en de werkwijze van Delfland, meer weerstand ontstaan.

De complexiteit van het werk neemt verder toe deze (algemene) regels waarbij vaak de begrippen 'zorgplicht' en 'doelmatigheid' worden genoemd, neemt toe. Hierdoor is het ingewikkelder om te kunnen beoordelen of sprake is van een overtreding of niet. De toetsende rol verschuift voor een deel van vergunningverlening naar het toezicht.

Tevens is er bij de glastuinbouw een duidelijke trend waarneembaar van minder doch wel grotere complexere bedrijven. Het uitvoeren van toezicht vergt hierdoor duidelijk meer en andere inhoudelijke kennis en competenties van de toezichthouder.

Tot slot worden door de volgende ontwikkelingen de komende jaren veranderingen in de werkwijze bij het team verwacht, te weten

Wetgeving in ontwikkeling

Hoewel er op dit gebied altijd sprake is van ontwikkeling, zijn de volgende voorgenomen wetswijzigingen/aanpassingen in ieder geval van invloed op het toezicht- en handavingsinstrumentarium, te weten

- Omgevingswet: Landelijk worden een groot aantal milieuwetten samengevoegd tot omgevingswet. Vooralsnog leidt dit niet tot een bevoegdheidsverandering maar het zal zeker tot verandering van het instrumentarium leiden. In ieder geval zullen de te nemen besluiten meer rekening moeten houden met andere omgevingsfactoren.
- VTH-Criteria: De huidige kwaliteitseisen voor het Wabo bevoegd gezag zijn in aangepaste vorm ook gaan gelden voor de waterbeheerders. Dat betekent dat naast de huidige eisen aan het handavingsproces en de procedures, ook eisen gesteld worden aan de kwaliteit van medewerkers en de kritische massa van de handavingsorganisatie per onderwerp. In 2017 wordt een zogenaamde nulmeting uitgevoerd, waaruit blijkt welke verbeterpunten moeten worden opgepakt.

Samenwerking

- De bestaande samenwerking VTH-West wordt verder gecontinueerd waarbij de nadruk ligt op kennisuitwisseling, gezamenlijk oppakken van ontwikkelingen, opleiding, zaakgericht werken en wederzijdse ondersteuning.
- In het kader van de afspraken uit het bestuursakkoord water levert het team Toezicht en Handhaving een bijdrage aan diverse onderwerpen.

Arbeidsmarkt

Zoals eerder vermeld is het voor het team T&H moeilijk om de ontstane vacatures in te vullen. Momenteel is de vraag naar toezichthouders i.c. handhavers bij overheden groter dan het aanbod; "we vissen allemaal in dezelfde vijver waarin weinig vis zwemt". Voor 2017 wordt het een grote uitdaging om voldoende menskracht en deskundigheid in huis te halen en te behouden voor de bijdrage van het team T&H aan de realisatie van Delflands doelstellingen.

Bijlage 1: Tabel gerealiseerde prestatie-indicatoren 2016.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling	GEREALISEERD in 2016	
Toezicht glastuinbouw	% ingediende UO-rapportages.	95%		1)
	%van de ingediende UO-rapportages wordt gecontroleerd op kwaliteit	5%		
	% percentage van het GTB areaal is regulier gecontroleerd	15%		
Ondergrondse hemelwateropslag	aantal bedrijven conform plan van aanpak gecontroleerd	26		
	aantal uitgevoerde bemonsteringen	26%		
	Nalevingspercentage bemonsteringsvoorschrift	90%		
Samenwerkingsprojecten (gecoördineerd toezicht)	Aantal bedrijven gecontroleerd	100		
Infrastructurale projecten	Opstellen toezichtsplan voor projecten die naar de uitvoeringsfase gaan	Q4 gereed		
Bochtafsnijding Schie	Opstellen toezichtsplan	Q1 gereed		
Spoorzone Delft	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan	30		
Rotterdamsebaan	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan	30		
Gebiedsgerichte monitoring en handhaving	Aantal (gtb-)polders waar onderzoek is afgerond/loopt.	Eind 2016 25% van de GTB bedrijven gereed		2)
	Nazorgplan opstellen	Q3 gereed		
Schouw	Uitvoering schouw	In 2016 tweemaal keringenschouw en tweemaal watergangen schouw		3)
	Opgeleverd protocol	Q2 gereed		
	Schouw-applicatie, implementatie nieuwe versie (uitbreiding)	Q1 gereed		
Toezicht stevige dijken (NWO's)	% opgeknapte dijkvakken geïnspecteerd en handavingstraject ingezet bij ongewenste NWO's	100%		
	Toezichtsplan keringen opgesteld conform risicoanalyse en saneringsbeleid	Q3 gereed		
Erfscans	actualisatie agrarisch bedrijven bestand			1)
	% deelnemende bedrijven gecontroleerd	100%		
	% van niet deelnemende bedrijven gecontroleerd	17%		
Natte Ecologische Zones	afspraken gemaakt inzet T&H	Q1 gereed		
	uitvoering handavingsdagen	Q4 gereed		
Top 5 bedrijven	Aantal bedrijven doorgelicht met actualisatie bedrijfsgegevens	5		1)
Surveillance	Aantal dagen veldsurveillance	8 handavingsdagen		
	Aantal inspectievluchten	12		
	Watersurveillance/nautisch toezicht	600 uur		
Incident behandeling	Percentage afgehandelde meldingen conform de gestelde servicenormen	90%	-----	4)
Overige directe lozing	Opstellen toezichtsplan overige directe lozingen op basis van risico-analyse	Q4 gereed		2)
Toezicht op afgegeven watervergunningen en meldingen	Aantal uitgevoerde controles/ opleveringen van gereguleerde activiteiten.	1100	-----	4)
Activiteiten Vaar(weg)beheer	afronding bebording	Q2 gereed		
	opzetten overlegnetwerk "varen in Delfland" en	Q3 gereed		
	opleveren ambitiedocument "vaarrecreatie".	Q3 gereed		

1) i.v.m. capaciteitstekort in 4e kwartaal, doelstelling niet volledig gerealiseerd.

2) doelstelling bijgesteld (wordt Q1- of Q2-2017).

3) nader onderzoek naar zomerschouw; protocol wordt in 2017 opgesteld.

4) niet meetbaar in zaakstelsel (wel vanaf februari 2017).